

Timebanksystemet

En timebank er et socialt udvekslingssystem for almindelige nabohjælpsydelse.

Timebanker har i lande som England og USA vist sig at være et godt værktøj til at afhjælpe sociale problemer for beboerne i udsatte lokalområder eller for udsatte grupper af mennesker. Systemerne skaber sociale netværk, er med til at øge den sociale integration og til at opbygger social kapital.

En af timebankmetodens store styrker er, at den kan afdække de ressourcer som findes blandt udsatte. Det er ressourcer, der ofte ikke regnes for at have værdi i markeds-mæssig sammenhæng, men som når de aktiveres, er til gavn for disse grupper selv og for samfundet som helhed.

Timebank systemet - oprindelse og udbredelse

Timebankideen stammer fra USA, hvor borgerretsadvokaten Edgar Cahn iværksatte det første "Time Dollars" projekt i midten af 1980'erne. Der er nu over 250 projekter i USA, som involverer tusindvis af mennesker i alle aldre og i et bredt spekter af lokalsamfund.

Ideen er siden spredt sig til 15 forskellige lande. Der findes bl.a. timebanker i England, Japan, Tyskland, Frankrig, Slovakiet, Kina og Syd Korea, og der er for øjeblikket planer om at starte timebanker i bl.a. New Zealand, Holland og Danmark.

I England alene er siden 1998 dannet 73 timebanker og 45 nye er på vej. Systemet har været så succesfuldt i England, at den engelske Labour regering i april 2005 har taget timebanker med som en del af deres social- og arbejdsmarkedspolitiske program "Independence, Well-being and Choice".

I England tillader myndighederne, at medlemmer af timebanker "tjener timer", uden at de bliver modregnet i deres sociale ydelser. Og i England og USA er systemerne fritaget for skat.

Hvordan fungerer det i praksis

En timebank organiseres som en medlemsforening og har typisk mellem 50 og 200 medlemmer.

Medlemskab er gratis.

I timebanken tjener deltagere timer ved at hjælpe andre eller ved at hjælpe i deres lokalsamfund. For at synliggøre den hjælp der ydes, kan man sætte sine "timer" i timebanken.

De optjente timer kan medlemmerne "hæve", når de selv ønsker hjælp fra de andre deltagere.

Alle kan deltage og alles tid har samme værdi - en time er en time.

Et medlem i timebanken kan trække på alle de former for ydelser og kunnen, som de andre medlemmer stiller til rådighed.

Man har ikke noget juridisk krav på en modydelse for den hjælp, man yder gennem timebanken. Hvis man modtager hjælp gennem timebanken, har man kun et moralsk krav om på et eller andet tidspunkt også selv at bidrage til fællesskabet.

Timebanken fungerer som et lokalt informationssystem og som et lokalt netværk, man kan stole på. Gennem timebanken kan man hele tiden finde ud af, hvem der kan hvad, hvem der er til rådighed hvornår, og hvem der har specielle behov.

Timebanken administreres af et antal fastansatte medarbejdere, som registrere alle de udvekslinger, der foregår i timebanken i et computer system, og som sørger for at alle deltagere jævnlige modtager besked om hvad og hvor meget, de har udvekslet.

Alle deltagere interviewes når de melder sig ind, og de skal sørge for at tilvejebringe referencer for sig selv. Deltagere der skal have med børn eller sårbare voksne at gøre gennemgår et polititcheck.

Alle har mulighed for både at modtage og give hjælp, og kan på den måde blive en værdifuld og aktiv del af det lokale netværk, der kommer til at ligne en ny slags udvidet familie.

De ydelser der udveksles i en timebank er almindelige vennetjenester og nabohjælpsydelse som f.eks. hjælp til at oversætte breve, at spise sammen, passe kæledyr, købe ind for hinanden og tilbyde transport, lektiehjælp eller bare at lytte.

Ydelserne er af social karakter. Der udveksles ikke professionelle ydelser i timebanken.

Yderligere information om timebanker findes på www.timebank.dk